

The Needs for Promoting Academic Administration in Special Objectives Schools on Music under The Secondary Educational Service Area Office Pathum Thani

Naruepati Booranasirichod¹, Tongluck Boontham^{2*}

¹ Faculty of Technical Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

² Faculty of Technical Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

* Corresponding author. E-mail: tongluck@rmutt.ac.th

Abstract

The purposes of this research were to examine: 1) the current and desired conditions of academic administration in special objective schools on music under the Secondary Educational Service Area Office Pathum Thani, and 2) the needs for promoting academic administration in schools with a special focus on music under the Secondary Educational Service Area Office Pathum Thani. The target population consisted of 57 respondents: administrators, teachers, and educational personnel in special objective schools on music under the Secondary Educational Service Area Office Pathum Thani. The data collection instrument was a paired-response questionnaire. The questionnaire had an index of item-objective congruence (IOC) between 0.80 and 1.00, with reliability coefficients of 0.789 and 0.945, respectively. The statistical methods used for data analysis included mean, standard deviation, and the Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}). The research results revealed that: 1) the overall current condition of academic administration in special objective schools on music was at a moderate level, and 2) the overall desired condition of academic administration in special objective schools on music was at the highest level. 3) The needs for promoting academic administration, according to the priority ranking, are as follows: (1) the learning process according to the school curriculum, including the design and management of subject learning aligned with enhancing music skills, (2) the assessment and evaluation of the school, including standardized music tests, respectively and (3) the development of the school curriculum, including the creation of a curriculum structure that supports the development of music skills.

Keywords: Priority Needs Index, Academic Administration, Special Objective Schools

การศึกษาความต้องการจำเป็นการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษด้านดนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

นฤปติ บุณณะศิริโชติ¹, ต้องลักษณะ บัญธรรม^{2*}

1 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

2 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

* Corresponding author: E-mail: tongluck@rmutt.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพที่เป็นอยู่จริงและสภาพที่พึงประสงค์ของบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษด้านดนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีและ 2) ความต้องการจำเป็นการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษด้านดนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษด้านดนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำนวน 57 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบตอบสนองคู่ โดยแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 -1.00 และมีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.789 และ 0.945 ตามลำดับ การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพที่เป็นอยู่จริงของการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษด้านดนตรี ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษด้านดนตรี ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ความต้องการจำเป็นการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ ตามการจัดลำดับความต้องการจำเป็นมากที่สุด ได้แก่ (1) ด้านกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา การออกแบบและจัดการเรียนรู้รายวิชา สอดคล้องกับการเสริมทักษะทางดนตรี (2) ด้านการวัดประเมินผลของสถานศึกษา การทดสอบตามเกณฑ์มาตรฐานทางด้านดนตรี (3) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะดนตรี ตามลำดับ

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น, การบริหารงานวิชาการ, โรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีการแข่งขันสูง ส่งผลต่อเจตนารมณ์ของรัฐในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทย ต้องเกิดจากกระบวนการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพสูง นั่นคือ รัฐต้องจัดการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นการเตรียมกำลังคนที่มีคุณภาพสูง โดยเฉพาะกำลังคนที่มีความสามารถพิเศษ ที่แสดงออกซึ่งความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านในด้านสติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ การใช้ภาษา การเป็นผู้นำ การสร้างงานทัศนศิลป์และศิลปะการแสดง ความสามารถด้านดนตรี กีฬา พฤติกรรม ดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงศักยภาพที่จะพัฒนาความสามารถได้อย่างเป็นที่ประจักษ์ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับเด็ก อายุวัยเดียวกันให้มีเพิ่มมากขึ้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ในประเทศไทยพบว่า การจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ อยู่ในรูปแบบของโรงเรียนเฉพาะทาง เช่น โรงเรียนเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านดนตรีและด้านกีฬา รวมถึงโรงเรียนปกติดำเนินการในลักษณะห้องเรียนพิเศษ รวมถึงการเปิดห้องเรียนพิเศษที่ส่งเสริมทักษะความเป็นเลิศของนักเรียน อาทิ ห้องเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ห้องเรียนกีฬา ห้องเรียนศิลปะ ห้องเรียนนาฏศิลป์และศิลปะการแสดง ห้องเรียนดนตรี เป็นต้น ส่วนใหญ่ห้องเรียนเหล่านี้ จะถูกเรียกว่า **“ห้องเรียน Gifted”** ส่วนใหญ่ดำเนินการในลักษณะห้องเรียนพิเศษ สำหรับผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์สูงด้านวิชาการ. ดังนั้น งานด้านวิชาการนั้นถือเป็นหัวใจของโรงเรียน งานธุรการเป็น สมอและงานสัมพันธ์ชุมชนเป็นหน้าที่ของโรงเรียน (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2545) การบริหารงานวิชาการให้ความสำคัญกับผู้เรียน และกระบวนการ จัดการศึกษาอย่างชัดเจน มุ่งเน้นประเมินพัฒนาการของผู้เรียนตาม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ วัดผลและประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับระดับและรูปแบบ การจัดการศึกษา (สำนักงานบริหารมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2562)

สถานศึกษามีขอบข่ายการบริหารงานวิชาการตามกระบวนการทางการศึกษา ประกอบด้วย 3 ขอบข่ายสำคัญ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร ซึ่งเป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนา ผู้เรียนในการใช้ความรู้ เจตคติ ทักษะ และคุณลักษณะที่ตนมีในการทำงานหรือแก้ปัญหาจนประสบความสำเร็จ สมรรถนะการปฏิบัติที่สามารถวัดและประเมินผลได้ สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดมูลค่าเพิ่มในแกชีวิตและเป็น สมาชิกที่ดีของสังคม (เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ, 2562) 1) การพัฒนาและจัดทำหลักสูตร จึงมีความสำคัญต่อการ จัดการการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยหลักสูตรจะต้องมีการออกแบบ จัดทำเนื้อหาสาระกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมี พัฒนาการตามจุดมุ่งหมาย ประกอบไปด้วย โครงสร้างกลุ่มวิชา ขอบข่ายเนื้อหาวิชา โดยหลักสูตรจะต้องมี ความสอดคล้อง กับสภาพการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของชุมชน ประสพการณ์ทั้งหมดที่จัดให้กับ นักเรียน 2) กระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ยึดหลักการตามแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษา โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้ สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม บรรยาภาศและสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ มีการ นิเทศการเรียนการสอนแบบกัลยาณมิตร สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนการสอน ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนตามแผนที่กำหนด วิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น นำผลมา ประเมินวางแผนการจัดการเรียนการสอนในระยะต่อไป และ 3) การวัดและประเมินผล ส่งเสริมให้ครู ดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา กำหนดวิธีการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอนหลากหลาย จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสพการณ์และผลการ เรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการและอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด พัฒนา

เครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน วิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการวัดผลประเมินผล นำผลการประเมินไปวางแผนการจัดการเรียนการสอนในระยะต่อไป (Prasertsin, Srihaset, & Laonoi, 2021).

การจัดการศึกษาได้ให้ความสำคัญของการพัฒนานักเรียนที่มีความพร้อมและมีศักยภาพในการพัฒนา ด้านดนตรี จึงมีการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการให้มีความพร้อมในทุกด้าน การเปิดหลักสูตรการเรียน การสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทางด้านดนตรีโดยเฉพาะ เพื่อพัฒนาทักษะทั้งทางด้านดนตรีไทยและ ดนตรีสากล ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาไปพร้อม ๆ กับการส่งเสริมทักษะทางด้านวิชาการตาม หลักสูตรระดับมัธยมศึกษา เป็นการเพิ่มปริมาณและคุณภาพนักดนตรีในประเทศให้มากขึ้น สอดคล้องกับ นโยบายการส่งเสริม Soft Power อันเป็นการสร้างมูลค่าทางสังคมและวัฒนธรรมให้กับประเทศและเพิ่มขีด ความสามารถในการแข่งขันกับนานาประเทศ จากการศึกษาที่ผ่านมา เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสำหรับ โรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษด้านดนตรี ยังพบว่า ปัจจัยของความสำเร็จในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียน ผู้มีความสามารถพิเศษ ในการบริหารจัดการ โรงเรียนจะต้องมีหลักสูตรที่มีมาตรฐานรองรับตามมาตรฐาน มีอุปกรณ์ในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้พร้อมสรรพ รวมถึงการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ยังมีข้อจำกัดตามพื้นที่ที่มีบริบทเฉพาะ เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี พบว่า การจัดการศึกษา โรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษด้านดนตรี มีความหลากหลายและความพร้อมด้านวิชาการ หลักสูตร การจัดการ เรียนการสอน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์แตกต่างกัน ส่งผลต่อเป้าหมายที่กำหนด เพื่อสะท้อน ข้อมูลเชิงประจักษ์ในพื้นที่นี้ งานวิจัยนี้ มีเป้าหมายเพื่อเติมเต็มช่องว่างดังกล่าว โดยนำเสนอหลักฐาน เชิงปริมาณเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ ด้านดนตรี เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษา และแนวทางในการพัฒนาการ บริหารงานวิชาการที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ ให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และบรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาต่อไป

คำถามงานวิจัย

1. สภาพเป็นอยู่จริง และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนที่มี วัตถุประสงค์พิเศษด้านดนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี อยู่ในระดับใด
2. ความต้องการจำเป็นการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษด้าน ดนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี อยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นอยู่จริงและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนที่ มีวัตถุประสงค์พิเศษด้านดนตรี
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์ พิเศษด้านดนตรี

หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การบริหารงานวิชาการ โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ ถือว่า ผู้เรียนสำคัญที่สุดโดยศึกษาจากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเลือกขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ จำเป็น แรงด่วน ดังนี้ (สำนักงานบริหารมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2562)

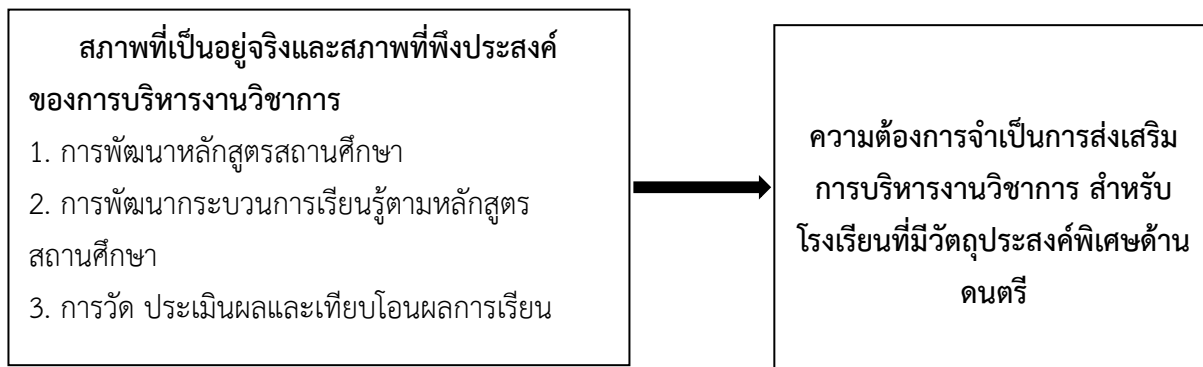
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการจัดการการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่เดิมหรือการกำหนดหลักสูตรขึ้นใหม่ให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมปัจจุบันให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคลและสภาพสังคม เพื่อให้หลักสูตรตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น (ณัฐวัชร จันทโรธรัณ และ ไพโรจน์ ญัตติ อัครวงศ์, 2565 ;เทพสุตา เมฆวิสัย, 2563 ;มนรัตน์ แก้วเกิด, 2562) นอกจากนี้ ทาบา. (Taba, 1962) อ้างถึง ใน (มารุต พัฒนาผล, 2567, น.6) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มุ่งสนับสนุนให้โรงเรียนเป็นผู้จัดทำหลักสูตรเอง ครูต้องออกแบบหลักสูตร เน้นการสร้างสรรค์การสอน และการเรียนรู้มากกว่าการออกแบบหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรของทาบา ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ขั้นที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์ ขั้นที่ 3 การเลือกเนื้อหาสาระ ขั้นที่ 4 การจัดการเกี่ยวกับเนื้อหาสาระ ขั้นที่ 5 การเลือกประสบการณ์เรียนรู้ ขั้นที่ 6 การจัดการเกี่ยวกับประสบการณ์เรียนรู้ และขั้นที่ 7 การตัดสินใจว่าจะประเมินอะไรและวิธีการประเมิน กล่าวโดยสรุป การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การออกแบบ จัดทำเนื้อหาสาระ กิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการตามจุดมุ่งหมาย ประกอบไปด้วย โครงสร้างกลุ่มวิชา ขอบข่ายเนื้อหาวิชาการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยหลักสูตรจะต้องมีความสอดคล้อง กับสภาพการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของชุมชน ประสบการณ์ทั้งหมดที่จัดให้กับนักเรียน ต้องมีการควบคุมโดยสถานศึกษา

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562). ได้เสนอแนะวิธีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นการวิจัยและพัฒนาที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ส่งเสริมและพัฒนาด้านการศึกษาพิเศษ โดยเน้นรูปแบบการเรียนรู้ร่วมพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพจากหน่วยงานภายนอก และการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ครูเอาใจใส่ต่อผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้เน้นฝึกปฏิบัติจริง ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ดังนั้น ครูมีบทบาทสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามศักยภาพตามความสนใจ ยึดหลักการมีส่วนร่วม ฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์จริง รวมถึงการใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การจัดเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาครูให้มีความเข้าใจในการจัดกระบวนการเรียนรู้ สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนการสอน ปลุกฝังผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (สมควร ชุมชอบ, 2560 ;กิตติพงษ์ กาญจนสำเร็จ, 2558) ดังนั้น การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นการส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะต่อการเรียนรู้ พัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการปลุกฝัง คุณธรรมจริยธรรมค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3. การวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการเกี่ยวกับการพัฒนาเครื่องมือ เพื่อตรวจวัดและประเมินผลความรู้ ความเข้าใจ ผ่านเครื่องมือวัดที่หลากหลาย เพื่อให้การวัดและประเมินผลได้มาตรฐาน ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้สถานการณ์เป็นฐาน เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยการกำหนดตัวเลขตามกฎเกณฑ์ เพื่อแสดงพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งด้านการคิด จิตใจ ทักษะ โดยใช้เครื่องมือใด ๆ เช่น แบบทดสอบ แบบสังเกต แบบสอบถาม ฯลฯ แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียน (วิชัย สีสุด, 2566; เทพสุตา เมฆวิสัย, 2563;จิตติมา วรณศรี, 2557) สถานศึกษาจะต้องมีระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล ให้ได้มาตรฐาน

สถานศึกษา มีผลการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู โดยมีการกำหนดร่วมกันกับนักเรียนให้ใกล้เคียงกับสภาพจริง หรือจำลองให้ใกล้เคียงชีวิตจริงมากที่สุด สถานศึกษามีการประเมินเพื่อการพัฒนาหลักสูตรทั้งระบบ ผลจากการประเมินสามารถนำมากำหนดยุทธศาสตร์ เพื่อการบริหารจัดการด้านการวัดผล และประเมินผล(สมควร ชุ่มชอบ, 2560)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

ประชากรเป้าหมาย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 2 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 55 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 57 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ แบบตอบสนองคู่มีการตอบ 2 ลักษณะในแต่ละข้อ (Two responding item) เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษด้านดนตรี แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา สูงสุด ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่เป็นอยู่จริง และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษด้านดนตรี โดยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (Index of item-objective congruence: IOC) มีค่าระหว่าง 0.8 - 1.00 และหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธี หาค่าสัมประสิทธิ์ สัมพันธ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.789 และ 0.945 ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่เป็นอยู่จริงและสภาพที่พึงประสงค์ของการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษด้านดนตรี โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

3. วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น วิเคราะห์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษด้านดนตรี ดัชนีการจัดเรียงลำดับดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index: PNI_{Modified}) (สุวิมล ว่องวานิช, 2562. น. 279) ได้ปรับสูตรการคำนวณมาจากดัชนี PNI_{Modified} โดยการหาผลต่างของ (I-D) หาดด้วย D โดยใช้หลักการกำหนดความต้องการจำเป็นจากระดับสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่พึงประสงค์

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. จากผลการวิเคราะห์สภาพที่เป็นอยู่จริงของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา และด้านกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ประเมินความต้องการจำเป็นการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษด้านดนตรี โดยใช้แบบการเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูล PNI_{Modified} พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมการประเมินความต้องการจำเป็น PNI_{Modified} มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 0.370 ซึ่งมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องได้รับการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษด้านดนตรี โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย คือ 1) ด้านกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา (0.415) ได้แก่ การออกแบบและจัดการเรียนรู้รายวิชาสอดคล้องกับการเสริมทักษะทางดนตรี 2) ด้านการวัดประเมินผลของสถานศึกษา (0.349) ได้แก่ การวัดผลและการประเมินผลหลังเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน และใช้แบบทดสอบตามเกณฑ์มาตรฐานทางด้านดนตรี 3) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (0.338) ได้แก่ จัดทำโครงสร้าง ขอบข่ายรายวิชาในหลักสูตรสถานศึกษา เน้นการพัฒนาทักษะผู้เรียนเพื่อให้มีศักยภาพทางด้านดนตรี ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลำดับความต้องการจำเป็นข้อมูลสภาพที่เป็นอยู่จริงและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษด้านดนตรี

ที่	การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นอยู่จริง			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
		μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ		
1	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.46	0.65	ปานกลาง	4.63	0.54	มากที่สุด	0.338	3
1.1	จัดทำโครงสร้าง ขอบข่ายรายวิชาในหลักสูตรสถานศึกษา เน้นการพัฒนาทักษะผู้เรียนเพื่อให้มีศักยภาพทางด้านดนตรี	3.33	0.76	ปานกลาง	4.68	0.51	มากที่สุด	0.405	(1)

ที่	การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นอยู่จริง			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
		μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ		
1.2	หลักสูตรสถานศึกษา มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม ชุมชน ความต้องการและปัญหาของผู้เรียน	3.33	0.69	ปานกลาง	4.61	0.52	มากที่สุด	0.384	(2)
1.3	สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนมีทักษะทางด้านดนตรีตามเกณฑ์มาตรฐานสากล	3.51	0.63	มาก	4.67	0.48	มากที่สุด	0.330	(3)
2	กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา	3.32	0.69	ปานกลาง	4.70	0.46	มากที่สุด	0.415	1
2.1	การออกแบบและจัดการเรียนรู้รายวิชาสอดคล้องกับการเสริมทักษะทางดนตรี	3.12	0.91	ปานกลาง	4.68	0.47	มากที่สุด	0.500	(1)
2.2	การนำเสนอเนื้อหาที่ทันสมัย แปลกใหม่ เร้าใจผู้เรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้	3.33	0.64	ปานกลาง	4.82	0.38	มากที่สุด	0.447	(2)
2.3	การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรี เช่น คอนเสิร์ต การแสดงต่างๆ ของสถานศึกษา	3.23	0.89	ปานกลาง	4.63	0.59	มากที่สุด	0.433	(3)
3	การวัดประเมินผลของสถานศึกษา	3.41	0.70	ปานกลาง	4.60	0.57	มากที่สุด	0.349	2
3.1	วัดผล ประเมินผลหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบตามเกณฑ์มาตรฐานทางด้านดนตรี	3.11	0.96	ปานกลาง	4.51	0.71	มากที่สุด	0.450	(1)
3.2	วัดผลประเมินผลหลังเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน	3.14	0.72	ปานกลาง	4.53	0.57	มากที่สุด	0.442	(2)
3.3	พัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล	3.42	0.63	ปานกลาง	4.67	0.55	มากที่สุด	0.365	(3)
3.4	วัดผลประเมินผลผู้เรียนก่อน เริ่มทำกิจกรรมการเรียนรู้	3.51	0.57	มาก	4.65	0.48	มากที่สุด	0.324	(4)
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.40	0.68	ปานกลาง	4.66	0.52	มากที่สุด	0.370	-

การอภิปรายผล

การศึกษาความต้องการจำเป็นของส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษด้านดนตรี โดยใช้แบบการเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูล ด้านที่มีความต้องการจำเป็น (PNI Modified) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย มีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ลำดับแรก ด้านกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา มีความต้องการจำเป็นการส่งเสริมเกี่ยวกับการออกแบบและจัดการเรียนรู้รายวิชาสอดคล้องกับการเสริมทักษะทางดนตรี ทั้งนี้เนื่องจากการ

จัดการเรียนรู้ด้านดนตรี ต้องปรับเน้นการบูรณาการกับวิชาสามัญและศาสตร์อื่นผ่านแนวทาง Integrated Learning และ Project-Based Learning เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับทักษะชีวิต พัฒนาระบบการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง (Hands-on) โดยใช้ Active และ Participatory Learning ร่วมกับเทคโนโลยี ดิจิทัลและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งในและนอกห้องเรียนเป็นสิ่งจำเป็นควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน อย่างเป็นระบบ โดยใช้เครื่องมือหลากหลายเพื่อออกแบบการเรียนรู้เฉพาะบุคคล สอดคล้องกับความสนใจ ศักยภาพ และเป้าหมายของผู้เรียน สอดคล้องงานวิจัยของสุรียนต์ ไชยมาตร์และสุวิมล โพธิ์กลิ่น(2562) กล่าวถึง การพัฒนาระบบการเรียนรู้มีความจำเป็นต้องส่งเสริมพัฒนาระบบการศึกษาหลาย ๆ อย่างไปพร้อม ๆ กัน กระบวนการที่สำคัญประกอบด้วย กระบวนการเรียนรู้ กระบวนการบริหาร และ กระบวนการนิเทศการศึกษา กระบวนการทั้งสามนี้ ต้องปฏิบัติอย่างประสานสัมพันธ์กันเป็นอย่างดีจึงจะทำให้ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้ดนตรีควรนำเสนอเนื้อหาทันสมัย และเข้าใจโดยบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสมในรูปแบบ Hybrid Learning เสริมแรงบันดาลใจผ่าน การฝึกฝน เน้นการเรียนรู้ ผ่านประสบการณ์ตรง สถานการณ์สมมติ และการเล่าเรื่อง (Storytelling) เชื่อมโยง ดนตรีกับวัฒนธรรมร่วมสมัยและชีวิตจริงของผู้เรียน ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้วยกิจกรรมหลากหลาย เช่น เกมส์ ค่ายดนตรี และแนวคิด Gamification (ธรรศ อัมโร ,2024) และการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนออกแบบผลงาน ของตนเอง พร้อมบูรณาการแนวคิด STEAM เพื่อพัฒนาทักษะอื่นควบคู่การคิดวิเคราะห์อย่างรอบด้าน ส่งเสริม การมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกระบวนการคิด ออกแบบ และแสดงผลงานดนตรี อย่าง หลากหลาย พร้อมสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภายนอก (ศุภชัย ศรีนิวล, 2562)

2. ลำดับที่สอง ด้านการวัดประเมินผลของสถานศึกษา มีความต้องการจำเป็นการส่งเสริมเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบตามเกณฑ์มาตรฐานทางด้านดนตรี ทั้งนี้เนื่องจากเกณฑ์ มาตรฐานจะมีเป้าหมายและโครงสร้างชัดเจน สะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนมากกว่าการรวมผลงานเท่านั้น เชื่อมโยงทักษะศตวรรษที่ 21 ใช้เทคโนโลยีช่วยออกแบบและเก็บข้อมูล ใช้เครื่องมือหลากหลาย เช่น แบบทดสอบ แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ที่เป็นมิตร พร้อมส่งเสริมให้นโยบายประเมินพื้นฐานดนตรีเป็น กิจวัตรสอดคล้องกับงานวิจัยของ Perera, Babatunde, Pearson, and Ekundayo (2017) กล่าวว่า การวัด และประเมินผลฐานสมรรถนะตามรูปแบบมาตรฐานจะเน้นการใช้การประเมินตามสภาพจริงจากสิ่งที่ผู้เรียนได้ ปฏิบัติจริงและความก้าวหน้าที่เกิดขึ้นเช่นการประเมินจากการปฏิบัติ(Performance Assessment) หรือการ ประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio Assessment) รวมถึงการประเมินตนเอง(Self-Assessment) และการประเมินโดยเพื่อน(Peer Assessment) เป็นต้น

3. ลำดับที่สาม ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีความต้องการจำเป็นการส่งเสริม เกี่ยวกับการจัดทำโครงสร้างและขอบข่ายรายวิชาดนตรี ทั้งนี้เนื่องมาจากหลักสูตรสถานศึกษาควรมีความยืดหยุ่น ออกแบบให้สอดคล้องกับบริบทผู้เรียน ตลาดแรงงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของยุทธชัย ราชดา (2566) ได้ กล่าวถึง การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนกิจกรรม ประสบการณ์ เนื้อหาและวิธีการวัดผลประเมินผล ให้ผู้เรียนเกิด พัฒนาการเรียนรู้ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ให้มีความรู้ความสามารถและ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จนเกิดเป็นมวลประสบการณ์ที่ผู้เรียน สามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้อุษา สติมัน (2564) กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรควรใช้แนวทาง Skill-Based Curriculum หลักสูตรต้องออกแบบอย่างเป็นระบบ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเนื้อหาหลักสูตรควรมีความหลากหลาย เชื่อมโยงกับกิจกรรมเสริมรายวิชาเพิ่มเติมและ แหล่งเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและปรับปรุงต่อเนื่อง

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการจำเป็นการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ นำข้อค้นพบดังกล่าวยังสามารถที่จะนำไปปรับประยุกต์ใช้ยังสถานศึกษาอื่นที่มีบริบทใกล้เคียงกัน ดังนี้

1. ด้านกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ควรมีการออกแบบและจัดการเรียนรู้รายวิชา สอดคล้องกับการเสริมทักษะ บูรณาการดนตรีกับวิชาสามัญและศาสตร์อื่นอย่างสร้างสรรค์ เชื่อมโยงดนตรีกับคณิตศาสตร์ ภาษา ศิลปะ หรือวิทยาศาสตร์ ใช้แนวทาง Integrated Learning และ Project-Based Learning ส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีเป้าหมายที่ตอบโจทย์ทักษะชีวิตและอนาคต ครุณาเสนอเนื้อหาที่ทันสมัย แปลกใหม่ ใ้ใจผู้เรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ และใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเสริมประสบการณ์ การเรียนรู้เชิงประสบการณ์และสถานการณ์จำลอง และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เช่น การแสดงต่าง ๆ ของสถานศึกษา การสร้างเครือข่ายและความร่วมมือกับภาคีภายนอก สร้างความร่วมมือกับศิลปินท้องถิ่น หน่วยงานภายนอก และสถาบันอื่น ๆ จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วม เช่น ค่าย ดนตรีสัญจรสนับสนุนการผลิตผลงานสร้างสรรค์และเชื่อมโยงสู่อาชีพ

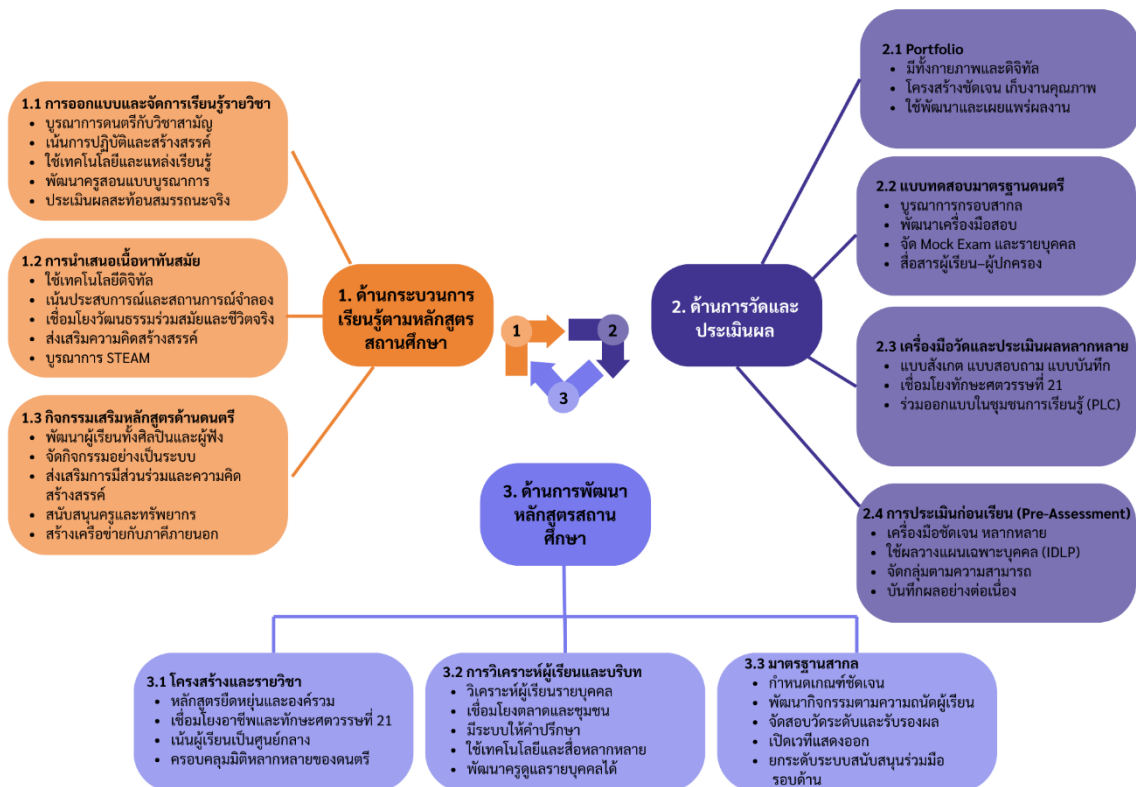
2. ด้านการวัดประเมินผลของสถานศึกษา สถานศึกษาควรเพิ่มระบบวัดผลประเมินผล พัฒนาแบบทดสอบตามเกณฑ์มาตรฐานทางด้านดนตรี กำหนดวัตถุประสงค์ว่าต้องการสะท้อนพัฒนาการอย่างมีระบบ มีกระบวนการเก็บรวบรวมผลงานที่มีคุณภาพ ครูช่วยคัดเลือกผลงานร่วมกับผู้เรียนโดยใช้เกณฑ์คุณภาพ เช่น ความถูกต้อง ความคิดสร้างสรรค์ ความก้าวหน้า เปิดโอกาสให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการคัดเลือกและอธิบาย ผลงานของตนเอง และเปิดโอกาสในการเผยแพร่และยกย่องผลงาน สนับสนุนการ นำเสนอผลงานต่อสาธารณะ เช่น การแสดงนิทรรศการ การแสดงผลงานออนไลน์ใช้ Portfolio ส่งเสริมให้โรงเรียนมีระบบยกย่องผลงานและความพยายามของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และการวัดผลประเมินผลหลังเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพรายวิชาให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากล พัฒนาเครื่องมือวัดและแบบทดสอบตามแนวสากล พัฒนาแบบทดสอบทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติที่อิงมาตรฐานสากล จัดทำคลังข้อสอบ และ Rubric ที่มีความน่าเชื่อถือ โปร่งใส และวัดผลได้จริง สร้างเครื่องมือกลางของโรงเรียน เพื่อยกระดับความเชื่อมั่นในระบบการประเมิน

3. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรจัดหลักสูตรต้องมีความยืดหยุ่นและออกแบบโดยสถานศึกษาเป็นหลัก สถานศึกษาควรมีอำนาจในการออกแบบหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน ชุมชน และตลาดงาน ใช้แนวทาง Skill-Based Curriculum เพื่อปรับตามศักยภาพและความสนใจ วิเคราะห์และออกแบบหลักสูตรแบบองค์รวมอย่างมีระบบ กำหนดขอบเขตรายวิชาให้ชัดเจน สอดคล้องกับ ทักษะ และสมรรถนะหลัก มีการมีส่วนร่วมของครู ผู้บริหาร นักเรียน ศิษย์เก่า และชุมชนในกระบวนการออกแบบ ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง พัฒนาหลักสูตรที่เชื่อมโยงกับเส้นทางอาชีพ รวมถึงกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนมีทักษะตามเกณฑ์มาตรฐานสากล กำหนดเกณฑ์มาตรฐานอย่างชัดเจน และเป็นระบบ

ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ พบว่า การจัดการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาควรบูรณาการกับวิชาสามัญและศาสตร์อื่น เน้นลงมือปฏิบัติ ใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้หลากหลาย พร้อมพัฒนาครูให้มีความรู้ข้ามศาสตร์และออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นำเสนอเนื้อหาทันสมัย เชื่อมโยงชีวิตจริง ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และบูรณาการ STEAM จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างเป็นระบบ สร้างเอกลักษณ์ด้วยบริบทท้องถิ่น และพัฒนาเครือข่ายภายนอกเพื่อขยายโอกาสทางดนตรีและอาชีพ หลักสูตรดนตรีต้องยืดหยุ่น ออกแบบตามบริบทผู้เรียน

ชุมชน และตลาดงาน เน้นพัฒนาทักษะเทคนิคและทักษะศตวรรษที่ 21 วิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ส่งเสริม Blended Learning และ Self-Directed Learning พร้อมพัฒนาครูดูแลผู้เรียนรายบุคคลผ่าน PLC การประเมินผลใช้แฟ้มสะสมผลงานทั้งกายภาพและดิจิทัล สะท้อนพัฒนาการผู้เรียน ใช้เกณฑ์หลากหลาย พร้อมเวทีแสดงผลงานและแบบทดสอบตามมาตรฐานสากล เช่น ABRSM, Trinity จัดสอบจำลอง วางแผนรายบุคคล และสื่อสารผลกับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง พัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผลหลากหลาย ครอบคลุมความรู้ ทักษะ และเจตคติ ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องทักษะศตวรรษที่ 21 ใช้เทคโนโลยีช่วยออกแบบและเก็บข้อมูล ส่งเสริมการพัฒนาเครื่องมือผ่าน PLC และอบรมครูอย่างต่อเนื่อง ก่อนเริ่มเรียนต้องประเมินก่อนเรียนอย่างเป็นระบบ ใช้เครื่องมือหลากหลาย ตรวจสอบศักยภาพเริ่มต้น เพื่อนำผลวางแผนการเรียนรู้เฉพาะบุคคลและจัดกลุ่มตามความสามารถ พร้อมสร้างระบบติดตามผลและสนับสนุนนโยบายประเมินพื้นฐานดนตรี เป็นกิจวัตรของโรงเรียน ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ความต้องการจำเป็นการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษด้านดนตรี

ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาควรบูรณาการกับวิชาสามัญและศาสตร์อื่น เน้นลงมือปฏิบัติ ใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้หลากหลาย นำเสนอเนื้อหาทันสมัย เชื่อมโยงชีวิตจริง พร้อมส่งเสริม Blended Learning และ Self-Directed Learning พร้อมพัฒนาครูดูแลผู้เรียนรายบุคคลผ่าน PLC

2. โรงเรียนควรส่งเสริมประเมินผลใช้แฟ้มสะสมผลงาน สะท้อนพัฒนาการผู้เรียน ใช้เกณฑ์หลากหลาย พร้อมเวทีแสดงผลงานและแบบทดสอบตามมาตรฐานสากล เช่น ABRSM, Trinity จัดสอบจำลอง วางแผนรายบุคคล

3. โรงเรียนควรส่งเสริมหลักสูตรดนตรีต้องยืดหยุ่น ออกแบบตามบริบทผู้เรียน ชุมชน และตลาดงาน เน้นพัฒนาทักษะเทคนิคและทักษะศตวรรษที่ 21 วิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนอย่างเป็นระบบความคิดสร้างสรรค์และบูรณาการ STEAM จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างเป็นระบบ สร้างเอกลักษณ์ด้วยบริบทท้องถิ่น และพัฒนาเครือข่ายภายนอกเพื่อขยายโอกาสทางดนตรีและอาชีพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ
2. ควรศึกษาการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษด้านอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กิตติพงษ์ กาญจนสำเร็จ. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- จิตติมา วรรณศรี. (2557). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. พิษณุโลก : รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ. (2562). *พัฒนาการหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน: จากอดีตสู่ยุคเปลี่ยนผ่านสู่หลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency)*. ในรายการผลงานสื่อ สิ่งพิมพ์ ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่กรอบสมรรถนะผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แหล่งที่มา https://www.thaiedreform.org/wpcontent/uploads/2019/08/Core_competency09.pdf/. สืบค้นเมื่อ 10 มี.ค.2568.
- เทพสุตา เมฆวิสัย. (2563). *กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามแนวคิดสมรรถนะหลักของนักเรียนโรงเรียนสร้างสรรค์*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธรรศ อัมโร. (2024). *แนวทางการเรียนการสอนปฏิบัติตนรับโลกออนไลน์ในยุคปกติใหม่*. *วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 22 (1).1-16
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10 ฉบับปรับปรุงใหม่)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ไพฑูริย์ สินลาร์ตัน. (2545). *การเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนรัตน์ แก้วเกิด. (2562). *กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลเมืองดิจิทัล*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มารุต พัฒนา. (2567). *รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรร่วมสมัย*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. พิมพ์ครั้งที่ 2. แหล่งที่มา http://www.curriculumandlearning.com/upload/Books/202567_1704153514.pdf.
- ยุทธชัย ราชดา. (2566). *แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้การมีส่วนร่วมสำหรับโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิชัย สีสุด. (2566). *นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาตามแนวคิดภาวะผู้นำในตนเอง*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ศุภชัย ศรีนิวล (2562). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ STEMA Education เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีทักษะทางดนตรีและการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา. *วารสารวิจัยเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้*, 1(2), น. 1-15.
- สมควร ชุมชอบ. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.*
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *การศึกษาสภาพและรูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย : กรณีผู้มีความสามารถพิเศษ.* สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2562). *มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา.* สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- อุษา สถิตมัน, มานะ ขาวเงิน, จิตสุภา สาคร (2564). การพัฒนาหลักสูตรแบบโมดูลเพื่อยกระดับศักยภาพภาษาอังกฤษทางด้านโลจิสติกส์ในภาคอุตสาหกรรม. *SSRU Journal of Public Administration*, 4(3), 1-14.
- Prasertsin, U., Srihasat, K. and Laonoi, A. (2021). Guidelines for competency-based assessment in 21st century. *Journal of Educational Measurement*, Mahasarakham University. 27(2), pp. 16-31.
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development: Theory and Practice*. New York: Harcourt Brace Jovanovich.